

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

CPS, 27

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1139 din 28.02.2022

La nr. 38 din 09.02.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>519</u>		
"01"	<u>03</u>	20 <u>22</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7757 din 24.02.2022

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (art.86, art.186 ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate. Totuși, nu a fost respectată norma prevăzută la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, care prevede publicarea anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie.

Suplimentar, în nota informativă anexată la proiect, autorul menționează despre supunerea proiectului dezbaterilor și discuțiilor în cadrul ședinței grupului de lucru tripartit, organizate la 24 ianuarie 2022, la care au participat reprezentanții Guvernului, Sindicatelor, Patronatelor și Inspectoratului de Stat al Muncii.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate fragmentar, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop modificarea Codului muncii nr.154/2003, fiind propuse următoarele amendamente:

"a) majorarea indemnizației de eliberare din serviciu pentru salariații care urmează a fi eliberați în legătură cu restabilirea la locul de muncă, conform hotărârii instanței de judecată, a persoanei care a îndeplinit anterior munca respectivă (la momentul actual aceștia beneficiază de o indemnizație de eliberare din serviciu în mărimea unui salariu mediu pe 2 săptămâni – o garanție net inferioară în raport cu consecințele pentru salariat);

b) stabilirea termenului de validitate a sancțiunii disciplinare în funcție de tipul sancțiunii, luând în considerare faptul că acestea se aplică în dependență de gravitatea faptei comise (la momentul actual Codul muncii prevede un termen unic de validitate pentru toate tipurile de sancțiuni disciplinare – un an din ziua aplicării);

c) reducerea rezonabilă a termenului nejustificat de mare de depunere în instanța de judecată a cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă în cazul în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului (la momentul actual acest termen constituie 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului);

d) asigurarea respectării drepturilor și intereselor atât ale salariaților, cât și ale angajatorului."

Prin urmare, analizând normele elaborate, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele salariaților în partea ce prevede majorarea indemnizației persoanelor eliberate din serviciu în legătură cu restabilirea la locul de muncă, prin hotărâre judecătorească a persoanei care anterior ocupa acest post și stabilirea expresă a termenului de validitate a sancțiunii disciplinare.

Totodată, sunt promovate interesele angajatorilor care în cazul constatării încălcării obligațiilor de serviciu în interiorul termenului de validitate a sancțiunii disciplinare este în drept să concedieze salariatul. De asemenea, se propune reducerea termenului de depunere în instanța de judecată a cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă de la trei ani la un an de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, astfel reducând povara financiară asupra angajatorilor.

Prin urmare, se constată că prevederile proiectului nu contravin interesului public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul de act normativ nu reglementează în mod direct activitatea agenților publici și/sau a entităților publice, însă indirect prevederile proiectului stabilesc norme care vor afecta modul de

aplicare a sancțiunilor disciplinare de către angajatori, mărimea indemnizațiilor achitate persoanelor la desfacerea contractului individual de muncă, în temeiul art.82 lit.j¹) din Codul muncii, precum și stabilește un nou termen pentru depunerea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă în instanța de judecată.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Codului muncii nr.152/2003, în vederea reglementării normelor ce stabilesc expres termeni de validitate ale sancțiunilor disciplinare, majorarea indemnizației de eliberare din serviciu pentru salariații a căror contract individual de muncă a încetat în legătură cu circumstanța stabilită la art.82 lit.(j¹) din Codul muncii, precum și reducerea termenului de depunere în instanța de judecată a cererii de soluționare a litigiului obiectul căruia constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură ce i se cuvin salariatului.

În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigorile statuate de Legea nr.329/2008, au fost respectate parțial. Suplimentar, potrivit notei informative, se menționează despre organizarea dezbaterilor și supunerea proiectului discuțiilor în cadrul ședinței grupului de lucru tripartit, cu participarea Guvernului, Sindicatelor, Patronatelor și Inspectoratului de Stat al Muncii, organizat la 24 ianuarie 2022.

Urmare a examinării prevederilor proiectului, se constată că proiectul nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului, iar interesul promovat de proiect este conform interesului public.

În consecință, în redacția parvenită spre expertiză se constată că în textului proiectului de act normativ nu au fost identificați factori sau riscuri de corupție.

24.02.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni , Inspector superior

